

Požadavky ke zkoušce z hudební nauky

(týká se žáků, kteří mají individuální studium hudební nauky)

1. ročník

1. pololetí

Zvuk, tón, nota
Notová osnova, houslový klíč
Hudební abeceda
Celý tón a půltón
Čtení a zápis not v rozsahu c^1 - g^2
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
Takt, druhy taktů
Základní rytmická orientace ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
Co je to stupnice?
Zápis stupnice C dur
Základní dynamická označení (forte, mezzoforte, piano)

2. pololetí

Notová osnova, houslový klíč
Celý tón a půltón
Čtení a zápis not v rozsahu c^1 - g^2
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
Posuvky (křížek, bé, odrážka) a jejich použití
Takt, druhy taktů
Základní rytmická orientace ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
Co je to stupnice?
Zápis stupnic C, G, D, A dur
Základní dynamická označení (forte, mezzoforte, piano)
Hudební názvosloví: repetice, legato, staccato

2. ročník

1. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g - h^2 (včetně posuvek)
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová
Tečka u noty
Posuvky (křížek, bé, odrážka) a jejich použití
Klaviatura, umístění tónů na klaviatuře
Názvy oktáv
Houslový a basový klíč (vědět, k čemu slouží a umět napsat)
Takt, druhy taktů (2/4, 3/4, 4/4), základní rytmická orientace v těchto taktech

Co je to stupnice?

Zápis stupnic C, G, D, A, E, H dur

Pořadí křížků

Akord, tónický kvintakord (umět utvořit v rámci probíraných stupnic)

Dynamická označení (f, mf, p, ff, fff, pp, ppp, cresc., decresc.)

Akcent, těžká doba

2. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-h² (včetně posuvek)

Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová

Tečka u noty

Posuvky (křížek, bé, odrážka) a jejich použití

Klaviatura, umístění tónů na klaviatuře

Názvy oktáv

Houslový a basový klíč (vědět, k čemu slouží a umět napsat)

Takt, druhy taktů (2/4, 3/4, 4/4), základní rytmická orientace v těchto taktech

Stupnice, stupnice a tónina, předznamenání - vysvětlit

Zápis stupnic C, G, D, A, E, H, F dur

Pořadí křížků a béček

Jaký je rozdíl mezi durovou a mollovou stupnicí? (také rozpoznat sluchem)

Akord, tónický kvintakord (umět utvořit v rámci probíraných stupnic)

Intervaly (prima - oktáva, umět utvořit od daného tónu), sluchem rozpoznat intervaly čistá prima, velká sekunda a velká tercie

Dynamická označení (f, mf, p, ff, fff, pp, ppp, cresc., decresc.)

Tempová označení (allegro, andante, lento)

Koruna, synkopa

Hudební nástroje a jejich rozdělení

3. ročník

1. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)

Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, noty s tečkou

Klaviatura, umístění tónů na klaviatuře

Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4; předtaktí

Zápis stupnic C, G, D, A, E, H, Fis, Cis, F, B, Es dur včetně tónického kvintakordu

Co je to mollová stupnice? Jaký je rozdíl mezi durovou a mollovou stupnicí? (také rozpoznat sluchem)

Druhy mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická)

Intervaly (prima - oktáva, umět utvořit od daného tónu nahoru i dolů), sluchem rozpoznat intervaly čistá prima, velká sekunda, velká tercie, čistá kvarta a čistá kvinta

Konsonance a disonance

Dynamická označení (f, mf, p, ff, fff, pp, ppp, cresc., decresc.)

Tempová označení (presto, allegro, moderato, andante, adagio, lento, ritardando, accelerando)

Metronom a jeho použití

Ligatura, prima volta a sekunda volta, Da Capo al Fine

Kánon, píseň, opera

2. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, noty s tečkou, triola
Klaviatura, umístění tónů na klaviatuře
Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu
Co je to mollová stupnice? Jaký je rozdíl mezi durovou a mollovou stupnicí? (také rozpoznat sluchem)
Druhy mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická)
Intervaly (prima - oktáva, umět utvořit od daného tónu nahoru i dolů), sluchem rozpoznat intervaly
čistá prima, velká sekunda, velká tercie, čistá kvarta, čistá kvinta, velká sexta, čistá oktáva
Dynamická označení (f, mf, p, ff, fff, pp, ppp, cresc., decresc.)
Tempová označení (presto, allegro, moderato, andante, adagio, lento, ritardando, accelerando)
Melodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent, příraz, obal)
Hudební forma: základní pojmy (motiv, téma), malá písňová forma
Lidová hudba; rozdíly mezi českou a moravskou lidovou hudbou
Orchestr, symfonický orchestr
Symfonie

4. ročník

1. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)
Zápis a čtení not v basovém klíči v rozsahu C-e¹
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, noty s tečkou, triola
Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu
Zápis stupnic g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu
Stupnice paralelní a stejnojmenné
Intervaly - základní i odvozené (velké, malé, čisté); umět utvořit od daného tónu směrem nahoru, sluchem rozpoznat intervaly čistá prima, velká sekunda, velká tercie, čistá kvarta, čistá kvinta, velká sexta, čistá oktáva
Hudební forma: velká písňová forma, rondo
Programní a absolutní hudba, symfonická báseň
Vokální a instrumentální hudba, druhy zpěvních hlasů, pěvecký sbor
Bedřich Smetana - život a dílo

2. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)
Zápis a čtení not v basovém klíči v rozsahu C-e¹
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, noty s tečkou, triola
Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu
Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu
Druhy kvintakordů (durový, mollový, zvětšený, zmenšený)
Intervaly - základní i odvozené (velké, malé, čisté); umět utvořit od daného tónu směrem nahoru, sluchem rozpoznat intervaly čistá prima, velká sekunda, velká tercie, čistá kvarta, čistá kvinta, velká sexta, čistá oktáva
Základní harmonické funkce (tónika, dominanta, subdominanta) - rozumět významu a umět určit v

dané tónině

Sonáta, sonatina, koncert, koncertino, melodram

Posloupnost hudebních slohů: renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. a 21. stol.

Antonín Dvořák, Leoš Janáček - život a dílo

5. ročník

1. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)

Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová, noty s tečkou, triola

Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8

Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu

Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu

Intervaly - základní i odvozené (velké, malé, čisté); umět utvořit od daného tónu směrem nahoru

Enharmonická záměna

Základní harmonické funkce (tónika, dominanta, subdominanta) - rozumět významu a umět určit v dané tónině

Transpozice - umět ztransponovat krátký úryvek z jedné tóniny do tóniny jiné

Variace, fuga, opera, oratorium, kantáta

Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart - život a dílo

2. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)

Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová, noty s tečkou, triola

Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8

Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu

Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu

Intervaly - základní i odvozené (velké, malé, čisté); umět utvořit od daného tónu směrem nahoru

Transpozice - umět ztransponovat krátký úryvek z jedné tóniny do tóniny jiné

Hudební nástroje a jejich rozdělení

Obvyklá instrumentální uskupení (orchestr a jeho typy, klavírní trio, smyčcové kvarteto, dechové kvinteto)

Serenáda, divertimento, opereta, muzikál

Ludwig van Beethoven - život a dílo

6. ročník

1. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)

Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová, noty s tečkou, triola

Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8

Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu

Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu
Obraty kvintakordu
Polyfonie a homofonie
Hudební názvosloví: dynamika (f, mf, p, ff, fff, pp, ppp, cresc., decresc., dim.), tempo (grave, largo, lento, adagio, andante, moderato, allegretto, allegro, vivace, presto, prestissimo, ritardando, accelerando)
Dějiny hudby: pravěk, starověk a středověk, renesance, baroko

2. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová, noty s tečkou, triola
Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu
Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu
Chromatická a celotónová stupnice
Septakord, dominantní septakord
Klíče - houslový, basový, altový (violový), tenorový - vysvětlit význam a umět zapsat
Sonátová forma
Hudební názvosloví: výrazová označení (cantabile, dolce, leggiero, grazioso, scherzando, espressivo, risoluto, appassionato, con brio, con fuoco)
Dějiny hudby: klasicismus

7. ročník

1. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová, noty s tečkou, triola
Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu
Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu
Staré (církevní) stupnice
Dějiny hudby: romantismus

2. pololetí

Noty a pomlky, jejich zápis a čtení v rozsahu g-d³ (včetně posuvek)
Hodnoty not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, dvaatřicetinová, čtyřiašedesátinová, noty s tečkou, triola
Základní rytmická orientace v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/8
Zápis všech durových stupnic (s křížky i s béčky) včetně tónického kvintakordu
Zápis stupnic f, c, g, d, a, e, h moll (aiolské, harmonické i melodické) včetně tónického kvintakordu
Exotické stupnice - pentatonika, cikánská stupnice
Dějiny hudby: hudba 20. a 21. stol.

Literatura:

Přehled učiva hudební nauky (na www.zuszbbraslav.cz)

D. Lisá: Hudební nauka pro malé i větší muzikanty

L. Zenkl: ABC hudební nauky